

Denumirea măsurii	„Dezvoltarea satelor”
Codul măsurii	M9/6B
Tipul măsurii	X INVESTIȚII X SERVICII SPRIJIN FORFETAR
1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL	
1.1 Justificare și corelare cu analiza SWOT a măsurii	

Una dintre condițiile principale pentru instalarea modernității în zonele rurale și mic urbane ale României, inclusiv în teritoriul GAL Valea Dunării Sudolt, este asigurarea unei echipări corespunzătoare cu infrastructura fizică de bază și servicii pentru populație.

Dezvoltarea socio-economică a spațiului rural este indispensabil legată de existența unei infrastructuri rurale de calitate și de accesibilitatea populației la serviciile. Infrastructura și serviciile de bază neadecvate constituie principalele elemente care mențin decalajul accentuat dintre zonele rurale și zonele urbane și care reprezintă o piedică în calea egalității de șanse și a dezvoltării socio-economice a teritoriului. Implementarea acestei măsuri va contribui la diminuarea tendințelor de declin social și economic și la creșterea atractivității teritoriului GAL Valea Dunării Sudolt.

Costurile ridicate ale infrastructurii și degradarea rapidă a acesteia în urma acțiunii factorilor de mediu sunt amenințări identificate în analiza teritoriului. Bugetele locale nu dispun de resurse suficiente pentru a acoperi nevoile de investiții, reparații, înlocuire și modernizare a infrastructurii locale. Serviciile sunt puțin diversificate iar specialiștii care sa le deservească lipsesc într-o mare măsură.

Programul LEADER nu este în general destinat investițiilor de infrastructură mare pentru comunități. Cu toate acestea proiectele țintite în obiective locale cu importanță strategică, mai ales atunci când acestea presupun costuri relativ mici dar rezolvă probleme cu impact major, sunt admisibile la finanțare prin GAL. În același timp urgența investițiilor este un factor relevant - de multe ori riscul întârzierii unor proiecte de mică infrastructură se traduce într-o afectare semnificativă a nivelului calității vieții locuitorilor și posibil prin pierderi ireversibile.

Îmbunătățirea serviciilor de siguranță publică, deszapezire, situații de urgență, gestionarea deșeurilor, întreținerea infrastructurii de acces pe spațiile publice, etc. sunt menționate printre prioritățile investiționale de către majoritatea cetățenilor participanți în dezbateri publice.

1.2 Obiectiv de dezvoltare rurală Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4:

(i) favorizarea competitivității agriculturii, (ii) asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice, (iii) Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

1.3 Obiective specifice ale măsurii M9/6B

Măsura M9/6B contribuie la obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților prin realizarea următoarelor obiective specifice:

- înființarea, dezvoltarea, îmbunătățirea și extinderea serviciilor locale;
- îmbunătățirea condițiilor de viață a locuitorilor prin amenajarea spațiilor publice locale, inclusiv investiții de agrement, centru civic, parcuri;

- elaborarea si actualizarea planurilor de dezvoltare a unitatilor adminitstrativ-teritoriale, Planuri de Urbanism General, amenajamente pastorale, etc.
- crearea, imbunatatirea si extinderea tuturor tipurilor de infrastructura la scara mica, incluzand investitii in domeniul energie regenerabila si al economisirea energiei, al gestionarii gunoiului si al protectiei mediului, investitii privitoare la adaptarea la standardele de functionare in siguranta;
- transferul activitatilor si transformarea cladirilor sau a altor instalatii aflate in interiorul sau in apropierea asezarilor in scopul imbunatatirii calitatii vietii sau al cresterii performantei de mediu a asezarii respective;
- imbunătățirea comunicării instituționale (autorități și cetățeni) și a informării;
- dezvoltarea infrastructurii educational/sociale, in special infiintarea, modernizarea, dotarea gradinitelor, creselor, infrastructurii de tip after-school si a institutiilor de invatamant secundar superior, filiera tehnologica cu profil resurse naturale si protectia mediului si a scolilor profesionale in domeniul agricol.

1.4 Contribuție la prioritatea/prioritățile prevăzute la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013

P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale ca prioritate principala si ca prioritati secundare:

P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor

P3: Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură

P5: Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliență la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic

1.5 Masura corespunde obiectivelor art. 20 din Reg.(UE) nr.1305/2013

1.6 Masura contribuie la Domeniul de Interventie 6B

a. Masura contribuie la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013

Măsura contribuie la urmatoarele obiective transversale:

- Inovare: proiectele propuse prin aceasta masura vor fi inovative la nivel de implementare proces, si management.
- Protectia mediului și atenuarea schimbărilor climatice: proiectele care viabilizeaza infrastructurile de apa/ apa-uzata, platformele de gestionare a gunoiului provenind din zootehnie, sistemele economice de iluminat si investitile de crestere a eficientei energetice a cladirilor contribui la protectia mediului si atenuarea schimbarilor climatice

1.8 Complementaritatea cu alte măsuri din SDL

Masura M9/6B poate fi complementara cu masura M2/1A

1.9 Sinergia cu alte măsuri din SDL

Masura M9/6B contribuie, alaturi de Masura M6/6A” Sprijin cu privire la dezvoltarea întreprinderilor neagricole în teritoriul acoperit de Asociatia GAL Valea Dunarii Sudolt”, Masura M7/6B Sprijin pentru accesul populatiei din teritoriul GAL Valea Dunarii Sudolt la informatie prin realizarea unui centru pentru servicii suport adresate populatiei din mediul rurale, Masura M8/6B Intretinerea, refacerea si modernizarea patrimoniului cultural al satelor” si Masura M10/6B” Investitii in infrastructura sociala care vizeaza si minoritatea roma Investiții pentru dezvoltarea infrastructurii sociale “. Pe parcursul implementarii strategiei GAL Valea Dunarii Sudolt este posibila operarea de schimbari ale volumului total al cheltuielilor publice, numarul de operatiuni sprijinite si locurile de

munca create între măsurile care conduc la realizarea aceleiași Priorități a SDL. Aceste schimbări vor fi considerate optimizări ale implementării SDL și nu modificări ale Planului de Dezvoltare Locală a Parteneriatului GAL Valea Dunării Sudolt întrucât nu contrazic concluziile Analizei Diagnostic/SWOT și păstrează ierarhia relativă a Priorităților.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a Măsurii M9/6B va fi evidențiată prin intermediul condițiilor specifice de eligibilitate și selecție locală rezultate în urma analizei diagnostic. O atenție specială va fi dată criteriilor de selecție care vizează următoarele aspecte:

Măsura M9/6B contribuie la creșterea atractivității teritoriului GAL Valea Dunării Sudolt și diminuarea tendinței migrației tinerilor către zonele urbane mai dezvoltate sau în afara țării. Îmbătrânirea populației, ca fenomen general al satului, poate fi combatută prin dezvoltarea infrastructurii necesare noilor cartiere pentru instalarea tinerilor.

Investițiile pentru realizarea unor platforme ecologice de gestionare a gunoierului de grajd sunt extrem de folositoare întrucât contribuie la protecția mediului, evitarea contaminării resurselor de apă și utilizarea economică a reziduurilor generate de activitatea de creștere a animalelor.

Utilizarea sistemelor de iluminat public economice, investițiile pentru creșterea eficienței energetice a clădirilor publice, etc. vor genera o reducere a consumurilor de combustibili fosili și a emisiilor de gaze cu efect de seră precum și economii în bugetele instituțiilor publice din teritoriul GAL Valea Dunării Sudolt.

Investițiile realizate în cadrul Măsurii M9/6B vor susține categoriile de beneficiari din celelalte Măsurile ale Strategiei. Infrastructura creată poate sprijini dezvoltarea activităților economice specifice Măsurilor M4/2A, M6/6A și M3/2B.

Atingerea obiectivelor Strategiei de Dezvoltare a Teritoriului GAL Valea Dunării Sudolt ar fi mult îngreunată în lipsa Măsurii M9/6B „Dezvoltarea satelor

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație Europeană: Reg. (UE) nr. 1303/2013, Reg. (UE) nr. 480/2014, Reg. (UE) nr. 808/2014 de stabilire a normelor de aplicare a Reg. (UE) nr. 1305/2013, Reg. (UE) nr. 1305/2013, Reg. (UE) nr. 807/2014.

Legislație Națională: Ordonanța Guvernului nr. 43/1997 privind regimul drumurilor, Legea Nr. 215/2001 a administrației publice locale-republicată, HG 226/2015

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

4.1. Beneficiari direcți

- UAT-urile și asociațiile acestora conform legislației naționale în vigoare;
- Unități de cult, Organizații Non-Guvernamentale, etc.;
- Parteneriate între autorități publice locale și ONG-uri, parteneriate ale comunelor cu alte entități relevante pentru teritoriu;

4.2. Beneficiarii indirecți

Populația locală, întreprinderi și societăți comerciale - mediul de afaceri din teritoriu, organizații asociative, Grupurile Operationale.

5. Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr. 1303/2013)

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv de solicitant;
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45(4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

În sens larg Măsura sprijină acțiuni materiale și imateriale care conduc la

implementarea următoarelor tipuri de proiecte: investiții de înființare/ dezvoltare/ îmbunătățire/ extindere a serviciilor locale, amenajarea spațiilor publice locale, inclusiv investiții de agrement (ex. centre civice, parcuri, terenuri de joc, piste de biciclete, piste de carting, etc.) elaborarea și actualizarea planurilor de dezvoltare a unităților administrativ-teritoriale (ex. Planuri de Urbanism General, amenajamente pastorale, etc.) investiții pentru crearea/ îmbunătățirea/ modernizarea/ extinderea/ viabilizarea tuturor tipurilor de infrastructură la scară mică - incluzând investiții în domeniul energiei regenerabile și al economisirea energiei (ex. rețele de apă, apă uzată, componente ale acestora, infrastructura rutieră, sisteme de distribuție a energiei electrice și a gazelor naturale, etc.) al gestionării gunoierului și al protecției mediului, investiții privitoare la adaptarea la standardele de funcționare în siguranță, investiții orientate spre transferul activităților și transformarea clădirilor sau a altor instalații aflate în interiorul sau în apropierea așezărilor, înființarea/ dezvoltarea/ dotarea infrastructurii de valorificare a produselor locale, piețe locale, crearea/ modernizarea/ dotarea infrastructurii de comunicare, informare între autorități publice și cetățeni (ex: posturi de radio local, tipografie locală, etc.), construire/ modernizarea/ reabilitarea/ dotarea inclusiv eficientizarea energetică a clădirilor de utilitate publică (sedii UAT, dispensare veterinare, dispensare umane, unități de învățământ, etc.), îmbunătățirea confortului și siguranței publice prin înființarea/ modernizarea/ extinderea rețelelor de iluminat public și/sau instalarea sistemelor de supraveghere, înființarea/ modernizarea/ dotarea infrastructurii educational-sociale (ex. grădinițe, creșe, infrastructuri tip after-school, institutii de învățământ secundar superior filiera tehnologică cu profil resurse naturale și protecția mediului, școli profesionale în domeniul agricol).

Oricare alte costuri, în cazul în care sunt identificate ca fiind necesare și utile proiectului pot fi finanțate în cadrul acestei operațiuni cu condiția de a nu încălca dispoziții exprese precizate în categoria costurilor neeligibile.

Următoarele costuri sunt neeligibile: cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand", cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția costurilor generale definite la art 45, alin 2 litera c) a R (UE) nr. 1305/2013 care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare, cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane, construcția sau modernizarea locuinței și sediilor sociale, cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile, cheltuieli neeligibile în conformitate cu art. 69, alin (3) din R (UE) nr. 1303/2013.

Nu sunt eligibile în cadrul acestei măsuri următoarele tipuri de acțiuni:

- acțiuni care conduc la realizarea de infrastructurile destinate serviciilor sociale, așa cum sunt definite în nomenclatorul serviciilor sociale, anexa la Hotărârea nr. 867/2015 pentru aprobarea Nomenclatorului serviciilor sociale, precum și a regulamentelor-cadru de organizare și funcționare a serviciilor sociale cu modificările și completările ulterioare,
- acțiuni asociate cu protejarea patrimoniului cultural respectiv realizarea de investiții pentru conservarea patrimoniului cultural de interes local, modernizarea căminelor culturale din spațiul rural, etc.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să facă parte din categoria beneficiarilor eligibili;
- Respectarea prevederilor HG 226/2015.
- Investiția trebuie să demonstreze necesitatea, oportunitatea și potențialul economic al acesteia;

- Solicitantul investitiilor trebuie sa faca dovada proprietatii terenului/administrarii in cazul domeniului public al statului, cu exceptia achizitiilor simple;
- In cazul proiectelor care vizeaza achizitionarea de utilaje si echipamente pentru serviciile publice, aceste utilaje si echipamente sunt eligibile daca fac parte din infiintarea serviciului (serviciu pentru deszapezire, infiintare pompieri, etc.) sau daca serviciul exista, dar nu este dotat, se pot finanta dotarile, dar utilajele trebuie sa fie dimensionate si corelate cu suprafata pentru care vor fi folosite; la verificarea pe teren, se vor verifica fisele de inventar ale solicitantului privind aceste echipamente;
- Se vor completa cu cele aferente fiecarui tip de interventie, in functie de incadrarea fiecareia in Reg. (UE) 1305/2013, art.20, in conformitate cu procedura specifica SM19.2

8. Criterii de selectie

- Principiul asocierii
- Grad de acoperire a populatiei deservite
- Proiectul presupune investitii in producerea si utilizarea energiei din surse regenerabile
- Crearea de noi locuri de munca
- Solicitantul nu a mai primit sprijin anterior, pentru o investitie similara

Criteriile de selectie vor fi detaliate suplimentar in Ghidul Solicitantului si vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 in ceea ce priveste tratamentul egal al solicitantilor, o mai buna utilizare a resurselor financiare si directionarea masurilor in conformitate cu prioritatile Uniunii in materie de dezvoltare rurala.

9. Sume aplicabile si rata sprijinului

Ponderea sprijinului nerambursabil este de 100% din totalul cheltuielilor eligibile pentru operatiunile negeneratoare de venit si pana la 90% pentru cele generatoare de venit.

Valoarea maxima a sprijinului este de 200.000 de euro.

10. Indicatori de monitorizare

6B - Populatie neta care beneficiaza de servicii/infrastructuri imbunatatite - 6000